

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO GroenLinks en
ChristenUnie over hoge winsten bij zorginstellingen

Steller C. Arjaans

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 93 74 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 28-08-2019 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door de heer N. Nieuwenhuijsen en J. Been van GroenLinks en de heer G. Brandsema van de ChristenUnie gestelde vragen ex art. 38 RvO. De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een uitzending van het onderzoeksplatform "Follow the Money, Kro-NCRV's Pointer en Reporter Radio over zorginstellingen met een winstmarge van meer dan 10%. De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

Op de lijst van 174 bedrijven staan vijf bedrijven en stichtingen met een standplaats in de gemeente Groningen, te weten: Joling Thuiszorg B.V., Team050 B.V., Martinizorg B.V., La Hacienda B.V. en Stichting Assagioli. Uit de jaarrekeningen blijkt dat zij in 2017 een gezamenlijk resultaat (voor belastingen) hebben geboekt van 2,5 miljoen euro.

Inleiding

Als gemeente Groningen hechten wij primair belang aan de continuïteit van de zorgverlening en hebben onze manier van werken hierop ingericht. Dit betekent dat er structureel toezicht wordt uitgeoefend door contractmanagement en de toezichthouders WMO en jeugd. Wanneer er aanwijzingen zijn dat de kwaliteit (en rechtmatigheid) van de geleverde zorg niet juist is wordt er opgeschaald naar toezichthouders WMO. Zij zijn bevoegd om vergaand onderzoek te doen naar de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de zorg.

Contractmanagement en toezicht

Er vinden structureel gesprekken plaats over de kwaliteit van de geleverde zorg en de continuïteit van de organisatie. De gegevens voor deze gesprekken

krijgen wij uit diverse bronnen zoals eigen gegenereerde gegevens over declaratiegedrag van aanbieders en de openbare financiële- en inhoudelijke rapportages.

De afdeling contractering van DMO werkt sinds begin 2018 daarnaast nauw samen met Annual Insight (<https://annual-insight.nl/public-and-health>) een gespecialiseerde aanbieder die Gemeente Groningen periodiek voorziet van bedrijfsinformatie en landelijke kengetallen van de gecontracteerde partijen. Met Annual Insight hebben wij inzicht in de ontwikkeling van onze gecontracteerde partijen in relatie tot de landelijke norm.

Voor de volledigheid vermelden wij dat met de externe organisatie Graydon (<https://www.graydon.nl>) de kredietwaardigheid van de gecontracteerde aanbieders met een hogere frequentie in plaats van jaarcijfers wordt gevolgd. Met deze gestructureerde aanpak is geborgd dat de bevindingen benoemd in de uitzending bij ons bekend zijn. Tegelijkertijd betekent alle beschikbare informatie ook dat er veel te doen is.

Toezicht wordt op twee manier uitgevoerd, incident- en risico gestuurd, waarbij risico gestuurd met name gericht is op het vroegtijdig signaleren van eventuele situaties die kunnen leiden tot lagere kwaliteit van zorg. Deze rol is pas geïntroduceerd met in de Wmo 2015 en dus nog in ontwikkeling.

Door structureel contractmanagement en toezicht borgt de gemeente dat zorguitgaven van de gemeente zoveel mogelijk aan zorg worden besteed.

Vraag1: Is het college bekend met deze bevindingen van Follow the Money, KRO-NCRV's Pointer en Reporter Radio?

Ja, hiermee zijn we bekend. Onze aandacht en inzet gaan door (landelijke en lokale) bezuinigingen in eerste plaats uit naar stabiliteit en gezonde winstgevendheid. Veel instellingen zitten onder dit niveau, waardoor wij regelmatig geconfronteerd worden met faillissementen. Aan de andere kant van het spectrum zien wij incidenteel ondernemers die een meer dan gemiddeld goed bedrijfsresultaat behalen. Dit hoeft niet persé een negatief kwalitatief oordeel te geven over de geleverde zorg, maar in een beperkt aantal gevallen juist het tegendeel. In die gevallen spreken we eerder van innovatie en mogelijke toekomstperspectieven met kansen voor het op andere wijze vormgeven van de zorg.

Vraag 2: Heeft de gemeente Groningen contracten met de vijf hierboven genoemde zorgaanbieders?

In 2017 had gemeente Groningen contracten met ruwweg 150 aanbieders voor WMO voorzieningen. Via de RIGG zijn circa 200 aanbieders gecontracteerd voor specifiek de jeugdzorg. Een aantal aanbieders is zowel voor de jeugd als de WMO gecontracteerd. In de periode waarover het

programma rapporteert had gemeente Groningen met vier van de vijf zorgaanbieders één of meerdere overeenkomsten.

Zo ja, kan het college een uitsplitsing geven per instelling over de afgelopen twee jaar van de volgende gegevens: het aantal inwoners van de gemeente Groningen dat zorg ontvangt via deze organisaties (gespecificeerd naar de financieringstypen); de vergoeding die de gemeente voor deze zorg aan deze organisaties heeft overgemaakt.

Wmo

In 2017 hebben de aanbieders 221 cliënten ondersteuning geboden. In totaal is er € 2.522.332,- gefactureerd.

In 2018 hebben de aanbieders 317 cliënten ondersteuning geboden. In totaal is er € 3.951.004,- gefactureerd.

Jeugdzorg

In 2017 had de gemeente Groningen voor de jeugdzorg via de RIGG contracten met een aantal contractpartners (hoofdaanbieders), waardoor het niet mogelijk is om specifiek voor deze aanbieders het aantal cliënten te benoemen. Daarnaast waren gemeenten in 2017 financieel solidair, waardoor een omzet voor specifiek gemeente Groningen ook niet inzichtelijk is.

In 2018 had de gemeente 364 cliënten via deze aanbieders in zorg voor de jeugdzorg. In totaal is er € 3.855.725 gefactureerd.

Vraag 3: Kijkt het college bij het contracteren van zorgaanbieders naar de financiële resultaten van zorgaanbieders? Spelen bijvoorbeeld de in het verleden gemaakte winsten, beloningen voor bestuurders en dividenduitkeringen aan aandeelhouders een rol

(Centrum) Gemeente Groningen kijkt ten tijde van de contractering van WMO ondersteuning naar de continuïteit van partijen. Wetgeving staat gemeente niet toe partijen uit te sluiten op basis van de door u benoemde criteria.

Vraag4: De journalisten stellen dat het toezicht op dergelijke instellingen 'vrijwel geheel' ontbreekt en dat 'gemeenten en zorgverzekeraars amper (kunnen) nagaan of de ingediende declaraties gerechtvaardigd zijn.' Herkent het college gebrek aan in- en toezicht op dit gebied? Zo nee, kan het college dan aangeven hoe hierop wordt toegezien?

De gemeente Groningen herkent zich niet in het gebrek aan in- en toezicht op dit gebied en houdt zoals in de inleiding verwoord via DMO (de afdelingen ContracteringMO en ToezichtWMO) toezicht op de kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid van de gecontracteerde zorginstellingen en PGB aanbieders.

De gemeente controleert op een aantal manieren of de ingediende declaraties rechtvaardig zijn. Aanbieders met een jaar omzet hoger dan € 125.000,- dienen een productieverantwoording in te dienen voorzien van een controleverklaring van de accountant. De accountant controleert in de administratie van de zorginstelling op de volgende punten:

- Het recht op het verstrekken van zorg
- De bepaling van de omvang van de zorg
- De vereisten aan de declaratie
- Het aantonen van de levering van zorg

Daarnaast wordt door WIJ Groningen bij herindicatie ook getoetst of de zorg is geleverd.

Vraag 5: De journalisten stellen dat in de thuiszorg, GGZ en gehandicaptenzorg een winstmarge van 2,2% de norm is. Heeft het college hetzelfde beeld bij de aanbieders in de gemeente Groningen? Zo ja, de vijf bovenstaande zorgaanbieders hebben winstmarges van boven de 10%. Kan het college verklaren waarom deze zorgaanbieders hogere winstmarges halen dan andere aanbieders?

Wij herkennen ons in het algemene beeld dat 2,2% het gemiddelde resultaat is en dit is ook op de gemeente Groningen van toepassing. In de vraagstukken met betrekking tot reële tarieven (AmvB) hanteren wij eveneens een dergelijke toeslag als zijnde minimaal noodzakelijk voor de continuïteit van de zorg. Wij kunnen verklaren waarom de zorgaanbieders hogere winstmarges behaalden in 2016 en 2017, maar (zoals ook bij het antwoord op vraag 1 verwoord) moet op deze winstmarge een nuance worden aangebracht. Een hogere winstmarge is niet één op één te verbinden aan lagere kwaliteit van ondersteuning, maar het kan wel aanleiding geven tot nader onderzoek en/of maatregelen.

In dat kader kunnen wij de volgende zaken melden:

- Met 1 zorgaanbieder heeft de gemeente in 2018 geen overeenkomst meer.
- 1 zorgaanbieder heeft personele maatregelen moeten nemen omdat de zorg niet op orde was. Door deze maatregelen zullen de personeelskosten toenemen en zal de winst lager worden.
- 2 zorgaanbieders zijn al onderwerp van nader onderzoek. Mocht dit onderzoek aanleiding geven tot noodzakelijke maatregelen dan nemen we die.
- 1 zorgaanbieder heeft weliswaar hogere resultaten dan de norm, maar wij zien ook duidelijk een andere manier van zorg die innovatief te noemen is. Dit wordt bevestigd via WIJ Groningen en wij zijn met deze aanbieder in gesprek over deze wijze van bedrijfsvoering in relatie tot onze tarieven.

Vraag 6: Is het college met ons van mening dat dergelijke winsten onwenselijk zijn? Zo ja, wat doet het college om ervoor te zorgen dat zorguitgaven van de gemeente daadwerkelijk aan zorg besteed worden?

Ja, structureel hoge bedrijfsresultaten uit zorgactiviteiten passen niet bij de door ons gewenste continuïteit van zorgverlening en verantwoorde besteding van publieke middelen. Maar zoals ook in het antwoord op vraag 1 verwoord behoeft een hogere winst niet persé een negatief kwaliteitsoordeel te geven over de geleverde zorg.

Wij vertrouwen erop uw vragen hiermee voldoende te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.